

وی ضمن انتقاد از رویه شورای نگهبان در رابطه با برخی از ایراداتی که به این قانون وارد شده است، ادامه داد: «تا به حال ندیده بودیم به بهانه پیشگیری از وقوع جرم، بگویند چرا مجازات کم شده است. چون پیشگیری مخالف مجازات است و این دو موضوع ربطی به هم ندارند. یکی از ایرادات شورای نگهبان بحث اصلاح مجازات ماده ۱۹ بند الف قانون مجازات اسلامی بود. مجلس در نسخه اولیه تصریح کرده بود «مجازات‌های ۲۵ سال به بالا» و این عبارت با ایراد بنده و برخی از حقوق دانان مواجه شد که ذکر عبارت ۲۵ سال به بالا مبهم است و مشخص نیست تا چند سال باید باشد. سرانجام مجلس این ماده را به عبارت «۲۵ تا ۳۰ سال» اصلاح کرد که کار خوبی بود، ۳۰ سال هم کم نیست و مثل حبس ابد است. منتها شورای نگهبان ایراد گرفت که اگر اقتضای جرم بیش از ۳۰ سال بود چطور؟ مجلس شورای اسلامی نیز با تمکین از نظر شورای نگهبان ۳۰ سال را حذف کرد و الان هم مثل سابق بیش از ۲۵ سال است.»

این وکیل دادگستری در ادامه با بررسی رویه شورای نگهبان در موارد مختلف در سال‌های گذشته اظهار داشت: «استناد شورای نگهبان در اکثر ایراداتی که به این قانون گرفت مستند به بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی بود که می‌گفت کاهش مجازات‌ها جنبه پیشگیری را از بین می‌برد. جالب است بدانید شورای نگهبان در سال ۶۲ اعتقادش این بود که حبس شرعی نیست و تعزیرات سال ۶۲ را به طور کل رد کرد. همچنین اعضای شورای نگهبان مجازات تکوینی را خلاف شرع اعلام کردند و معتقد بودند که ما در اسلام مجازات تکوینی نداریم. اما شورای نگهبان در این قانون اعلام کرده که مجازات‌ها کم است و به بهانه کم بودن، مجلس را مجبور به عقب‌نشینی کرد و در خیلی از جاها مجلس تمکین کرد و مجازات‌ها را که کاهش زیادی داده بود مقداری متعادل کرد تا نظر شورای نگهبان تأمین شود.»

اصلاحات قانون کاهش مجازات حبس تعزیری نیازمند بررسی دقیق‌تر است.

دکتر شیخ‌الاسلامی در ادامه این نشست به ترتیب مواد شروع به نقد و بررسی قانون مجازات اسلامی کرد و گفت: «ماده ۱ می‌گوید

۹۹ جرم ضرب و جرح عمدی فراوانی در کشور رخ می‌دهد و جزو پنج جرم اول محسوب می‌شود که مجازاتش هم خیلی کاهش یافته است. بنابراین پرونده‌های این ماده الان می‌توانند به استناد به ماده ۱۰ از دادگاه تقاضای کاهش آن را بدهند. آدم‌ربایی در حالت معمولی قبل از تصویب این قانون ۵ تا ۱۵ سال حبس داشت. الان قانون‌گذار ماده را عوض کرده و مجازات را به شدت کاهش داده است. ۶۶

مجازات‌های مقرر در کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ به شرح زیر کاهش یافته یا تبدیل می‌شود. ایرادی که شورای نگهبان گرفت به عبارت «کاهش می‌یابد» بود؛ زیرا معتقد بود شلاق را در این ماده تبدیل به جزای نقدی کرده‌اید که این مصداق کاهش نیست و مجلس نیز اصلاح کرد. مجلس در این ماده هفت مورد از مجازات‌ها را کاهش داده است که شش مورد آن حبس و یک مورد شلاق است. با توجه به اینکه در این ماده مجازات شلاق را نیز کاهش داده است، اسم این قانون هم با چالش مواجه می‌شود. عنوان قانون کاهش مجازات حبس تعزیری است و این در حالی است که اولاً کاهش نیست ثانیاً مجازات شلاق است و حبس نیست و خیلی اسم بامسمایی هم نیست که جامع و کامل باشد. موضوع بند الف؛ ماده ۱ ایراد از ضرب و جرح عمدی است و مطابق این قانون اگر قصاص انجام نشود، قبلاً درجه پنج بود که مجازات آن دو تا پنج سال حبس بود. اما در حال حاضر به حبس درجه شش تبدیل شده است. یعنی الان شش ماه تا دو سال حبس دارد. جرم ضرب و جرح عمدی فراوانی در کشور رخ می‌دهد و جزو پنج جرم اول محسوب می‌شود که مجازاتش هم خیلی کاهش یافته است. بنابراین پرونده‌های این ماده الان می‌توانند به استناد به ماده ۱۰ از دادگاه تقاضای کاهش آن را بدهند. آدم‌ربایی در حالت معمولی قبل از تصویب این قانون ۵ تا ۱۵ سال حبس داشت. الان قانون‌گذار ماده را عوض کرده و مجازات را به شدت کاهش داده است. مطابق با این قانون در صورتی که

ارتکاب جرم به عنف یا تهدید باشد محکوم به حبس درجه چهار و در غیر این صورت به حبس درجه پنج خواهد بود یعنی ۵ تا ۱۵ سال ۵ تا ۱۰ سال و دو تا ۵ سال شده و مجازات به شدت کاهش پیدا کرده است. پرونده‌هایی وجود دارد که طرف را با فریب سوار ماشین می‌کنند، بعد یک‌باره مجرم مسیر را عوض می‌کند و طرف را جای دیگر می‌برد. در این‌گونه پرونده‌ها عنف و تهدیدی در جریان نیست و این پرونده‌ها دو تا پنج سال مجازات دارد؛ ولی اگر به زور طرف را پشت ماشین بیندازد، او را مورد ضرب قرار دهد، یا تهدید کند ۵ تا ۱۰ سال است، پس خیلی از مجازات‌ها در این قانون کاهش یافته است. باید به این نکته توجه داشت که پرونده‌های آدم‌ربایی که حکمشان صادر شده هم می‌تواند مشمول بند «ب» ماده ۱۰ شود و وکیل از دادگاه تقاضا کند که مجازات را کاهش دهد که همه این موارد به نفع متهم است.»

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی در رابطه با اصلاح بند ب ماده ۶۲۱ قانون مجازات اسلامی نیز گفت: «شروع آدم‌ربایی ۳ تا ۵ سال حبس دارد. شورای نگهبان ایراد گرفت که آدم‌ربایی خودش ۲ تا ۵ سال حبس دارد اگر مشدد باشد ۵ تا ۱۰ سال بعد شروعش ۳ تا ۵ سال؟ مجلس تمکین کرد و اصلاح کرد؛ بنابراین ماده ۶۲۱ قانون مجازات اسلامی در حال حاضر تبصره ندارد و اگر مصداق به عنف باشد درجه پنج است و می‌تواند درجه پنج دهد، یعنی دو تا پنج سال دهد و اگر بدون عنف باشد به صورت درجه شش دهد، یعنی شش ماه تا دو سال. پس مجازات شروع آدم‌ربایی هم کاهش پیدا کرده است.»

دکتر شیخ‌الاسلامی در رابطه با اصلاح چهارمی که در ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری رخ داده است نیز گفت: «ماده ۶۷۷ گفته اگر حبس خسارتش ۱۰ میلیون تومان یا کمتر باشد، جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده است. مجازات حبسی که در ماده ۶۷۷ بود تبدیل شد به یک جزای نقدی نسبی بنا بر مورد خسارت به شرط اینکه تخریب زیر ۱۰ میلیون تومان باشد. یکی از چالش‌های این قانون چالش قیمت است که در انتهای بحث و در نقد ماده ۶ بیان خواهم کرد. می‌گویند در مورد حبس تخریب ساده‌ای که رقم ۱۰ میلیون و کمتر از آن باشد دیگر